Leidraad Mondzorg Corona
Versie 10.0
Laatste update 3-12-2021

Commissie Leidraad Mondzorg Corona

Wijzigingen versie 9.1 => versie 10.0

- Uitgangspunt over 'mondzorg op afstand' toegevoegd
- Aanpassing begrip (thuis)quarantaine i.v.m. nieuwe quarantaineregels Rijksoverheid
- Voor kinderen (tot 4 jaar én van 4 tot en met 12 jaar) worden in de mondzorg de quarantaineregels toegepast gelijk aan zoals die voor iedereen van 13 jaar en ouder gelden
- Dragen mondneusmasker bij verplaatsing in de praktijk toegevoegd
- Aanpassingen inzetbaarheidsschema

Disclaimer

Deze Leidraad is geformuleerd door de Commissie Leidraad Mondzorg Corona (CLMC). De CLMC heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de inhoud van deze Leidraad. Desondanks accepteert de CLMC geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in dit document, voor enigerlei schade of voor andersoortige gevolgen die samenhangen met het gebruik van deze Leidraad.

Copyright

Deze Leidraad is eigendom van de Mondzorgalliantie. De informatie uit deze Leidraad mag niet worden gewijzigd worden.

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Patiëntengroepen 4
Type zorg 4
Triage in drie stappen (zie ook triageschema) 5
Aanvullende maatregelen hygiëne mondzorgpraktijk (voor zorgverlening aan Patiëntengroep A) 5
Testbeleid en inzetbaarheid van mondzorgverlener/medewerker 7
Kwetsbare medewerker 7
Tot slot 7
Appendix 1: Stroomdiagram 8

Inleiding

De mondzorg levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van leven van haar patiënten [PubMed ID 28581891, 21050499] en moet problemen voorkomen die de algemene gezondheid van de patiënten kunnen aantasten. Het is daarom van belang dat mondzorgpraktijken zoveel als mogelijk onafhankelijk van de mate van aanwezigheid van het SARS CoV-2 virus in staat zijn reguliere mondzorg te verlenen, waarbij de kans op transmissie zo klein mogelijk is. Het gaat daarbij om zorg voor patiënten zonder (verdenking op) COVID-19, maar ook indien gewenst spoedzorgverlening aan COVID-19 en/of COVID-19 verdachte patiënten. Dit alles dient op een verantwoorde manier voor patiënt en het behandelteam te gebeuren. Deze leidraad biedt instructies om verantwoorde zorg te verlenen.

Verspreiding van het SARS-CoV-2 virus kan (onder andere) door middel van een aerosol gebeuren. Verspreiding door middel van aerosol treedt op bij bepaalde handelingen in de mondzorgpraktijk en daarom is het advies om op dit moment reguliere patiëntenzorg aan te bieden op basis van triage. Triage is een manier om zorg te organiseren. In de kern betekent triage dat in een kort tijdsbestek op basis van beperkte gegevens een beslissing wordt genomen over hoe een patiënt beoordeeld/behandeld dient te worden. In het kader van deze leidraad gebruiken we het woord triage voor selectie aan de poort om een goed onderscheid te maken tussen patiënten zonder (verdenking op) COVID-19 en patiënten met (verdenking op) COVID-19.

Uitgangspunten:

- Mondzorg valt in het zorgdomein, deze leidraad heeft als doel verantwoord mondzorg te kunnen leveren afgestemd met de maatregelen die door de overheid worden aangegeven;
- Patiënten kunnen altijd mondzorg krijgen, indien nodig ook als zij (verdenking op) COVID-19 hebben;
- Bij patiënten die na triage tot groep B behoren en voor wie geen spoed mondzorg noodzakelijk is, kan ‘mondzorg op afstand’ eventueel zinvol zijn;
- De ‘Werkinstructie Spoedzorg COVID-19 in de Tandartspraktijk’ is bedoeld voor spoedeisende mondzorg in praktijken die kunnen voldoen aan de daarin gestelde eisen. Deze geldt voor behandeling van patiënten:
    - met COVID-19,
    - die in quarantaine zijn;
- Iedereen werkzaam in een mondzorgpraktijk met symptomen passend bij een COVID-19-infectie laat zich direct testen. Totdat de testuitslag bekend is blijft de medewerker thuis (zie ook *testbeleid en inzetbaarheid van medewerkers*);
- Voor keuze van de coronatest wordt uitgegaan van de richtlijnen van de overheid, bestendigd door de Mondzorgalliantie.
- De Richtlijn Infectiepreventie in Mondzorgpraktijken is bij iedereen werkzaam in de mondzorgpraktijk bekend en deze wordt stringent nageleefd;
- De meest actuele LCI-richtlijn COVID-19 van het RIVM en het Generiek kader coronamaatregelen vormen steeds het uitgangspunt voor de Leidraad.
- Er zijn voldoende, en de voorgeschreven, persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar in de praktijk.

Patiëntengroepen

In deze leidraad wordt onderscheid gemaakt tussen twee patiëntengroepen:

Groep A:

- Personen zonder (verdenking op) COVID-19
- Personen die niet in (thuis)*quarantaine* zijn*

Groep B:

- Personen met (verdenking op) COVID-19
- Personen waarvoor (thuis)*quarantaine* geldt*

Zie voor nadere toelichting Leefregels en informatiebrieven

* Personen waarvoor (thuis)*quarantaine* (zie FAQ) geldt zijn:

- Personen met klachten die passen bij corona (ook als die personen beschermd zijn tegen corona)
- Personen met een huisgenoot met corona (ook als die personen beschermd zijn tegen corona)
- Niet-immune** personen met een nauw contact met corona
- Niet-immune** personen die terugkomen uit een zeerhoogrisicogebied
- Niet-immune** personen met een melding via de app CoronaMelder

NB Voor kinderen (tot 4 jaar én van 4 tot en met 12 jaar) worden in de mondzorg de quarantaineregels toegepast gelijk aan zoals die voor iedereen van 13 jaar en ouder gelden

**Een persoon kan als immuun voor SARS-CoV-2 worden beschouwd als deze:

- 14 dagen of langer geleden een vaccinatieserie heeft afgerond van Comirnaty (Pfizer), Spikevax (Moderna) of Vaxzevria (AstraZeneca);
- OF 14 dagen of langer geleden 1 dosis van een van deze vaccins heeft gekregen na een doorgemaakte SARS-CoV-2-infectie;
- OF 28 dagen of langer geleden het Janssen-vaccin heeft gekregen;
- OF COVID-19 heeft doorgemaakt minder dan 12 maanden geleden.
  Iedereen die niet voldoet aan de criteria van immuun, wordt beschouwd als niet-immuun

Type zorg

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke zorg geboden kan worden aan welke patiëntengroep met dien verstande dat in de mondzorgpraktijk:

- de Richtlijn Infectiepreventie in Mondzorgpraktijken stringent wordt nageleefd;
- voor patiëntengroep A de aanvullende maatregelen uit deze leidraad van kracht zijn;
- de zorgverlening aan patiëntengroep A geheel gescheiden (tijd en plaats) kan worden georganiseerd ten opzichte van de zorgverlening aan patiëntengroep B.

Patiëntengroep A	Patiëntengroep B
Reguliere zorgverlening	Zorg uitstellen Bij spoed: werk volgens de Werkinstructie 'Spoedzorg COVID-19 in de tandartspraktijk'

Triage in drie stappen (zie ook het triageschema)

1. Stel aan de patiënt (en/of eventuele begeleider) maximaal 72 uur voorafgaand aan het bezoek aan de praktijk de volgende vragen:
   - Heeft u klachten* die kunnen wijzen op corona?
   - Bent u in (thuis)isolatie of thuisquarantaine (of zou u dat moeten zijn volgens de GGD of de Quarantainecheck)?**

   Als het antwoord op één van deze vragen 'ja' is, dan behoort de patiënt tot patiëntengroep B en kan alleen behandeld worden volgens de Werkinstructie 'Spoedzorg COVID-19 in de Tandartspraktijk'.

   * zie https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/gezondheid-en-zorg/symptomen-coronavirus

   ** Voor kinderen (tot 4 jaar én van 4 tot en met 12 jaar) worden in de mondzorg de quarantaineregels toegepast gelijk aan zoals die voor iedereen van 13 jaar en ouder gelden

2. Verifieer bij het betreden van de praktijk/wachtkamer of de antwoorden op bovenstaande vragen nog steeds actueel zijn:
   - Is er iets veranderd aan de antwoorden op de eerder gestelde triagevragen?

   Als er iets veranderd is, dan behoort de patiënt tot patiëntengroep B en kan alleen behandeld worden volgens de Werkinstructie 'Spoedzorg COVID-19 in de Tandartspraktijk'.

3. Stel voorafgaand aan de behandeling door de mondzorgverlener de volgende vragen:
   - Heeft u klachten die kunnen wijzen op corona?
   - Voelt u zich momenteel gezond?

   Documenteer voorafgaand aan de behandeling de uitkomst van de actuele triage.

Aanvullende maatregelen hygiëne (zorgverlening Patiëntengroep A)

Verblijf in de praktijk

- Voor iedereen (vanaf 13 jaar) binnen de praktijk (mondzorgverleners, overige medewerkers, patiënten en overige bezoekers) geldt dat bij verplaatsing een mondneusmasker gedragen wordt.
- Houd minimaal 1,5 meter afstand van elkaar.
- Laat iedereen die de mondzorgpraktijk betreedt (mondzorgprofessionals, patiënten en eventuele andere personen) bij binnenkomst de handen reinigen door desinfecteren met handalcohol of te wassen met water en zeep .
- Geef geen handen.

Wachtruimte

- Zorg dat de 1,5 meter maatregel kan worden nagekomen, Als dit niet mogelijk is, voer actief deurbeleid.
- Laat de patiënt (en de evt. begeleider) zo kort mogelijk verblijven in wachtruimte.
- Maak contactpunten (bijv. stoelen, leuningen, tafels, deurklinken, touchscreens, toilet) meerdere keren per dag schoon.
- Zorg dat wachtruimtestoelen minimaal 1,5 meter uit elkaar staan. De stoelen moeten makkelijk te reinigen en te desinfecteren zijn.
- In de wachtruimte kan om logistieke redenen overwogen worden het mondneusmasker op te laten houden.

Balie

- Indien 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is, plaats dan een baliescherm.
- Handel alle administratieve zaken zoveel mogelijk digitaal af (bijv. recept, verwijzing, factuur, eventuele brief voor behandelend mondzorgprofessional).
- Laat contactloos betalen, anders toetsen betaalautomaat na een transactie reinigen en desinfecteren.

Behandelkamer

- Verleen slechts één patiënt (en evt. begeleider) tegelijkertijd toegang tot de behandelruimte.
- **Behandeling**:
  - Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM):
    Als aanvulling op de in de Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken te nemen maatregelen bij 'Persoonlijke hygiëne en beschermingsmiddelen' geldt bij patiëntencontact met een afstand kleiner dan 1,5 meter dat de PBM dient te bestaan uit:
    - Chirurgisch mondneusmasker type II/R, of
    - Chirurgisch mondneusmasker type II + gezichtsscherm (faceshield)

    Vervang mondneusmasker en reinig/desinfecteer gezichtsscherm voor elke patiënt.

    Medewerkers die buiten de bovenstaand beschreven situatie een (niet-medisch) mondneusmasker dragen, dienen alert te zijn op het juiste gebruik ervan bij wel of geen patiëntencontact.

    Ter verduidelijking: de Richtlijn Infectiepreventie in Mondzorgpraktijken spreekt over mondneusmaskers volgens norm NEN 14683 (CE-keurmerk). Deze norm maakt onderscheid in type I (voor de patiënt) en II (voor zorgverlener), type II bestaat ook in een versie die spatbescherming biedt, dan is de letter R toegevoegd.
  - Overweeg voor behandeling waarbij aerosol kan optreden de patiënt te laten spoelen met een antiviraal middel (zie FAQ)
  - Gebruik zo veel mogelijk rubberdam bij aerosol producerende handelingen.
  - Bij aerosol producerende handelingen zorgvuldig afzuigen met grote nevelzuiger.
- ***Reiniging en desinfectie van de behandelkamer na iedere patiënt***
  - Hiervoor volstaat de Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken.

Werkplek/kantine/kleedruimte

- Indien afstand houden tot elkaar op werkplek, in de kantine of kleedruimte niet mogelijk is maak dan als medewerkers heldere afspraken (pas bijvoorbeeld het aantal mensen dat toegang heeft en/of pauzeschema aan).
- Bij zitten aan bureau/werkplek hoeft geen mondneusmasker gedragen te worden.

Testbeleid en inzetbaarheid van mondzorgverlener/medewerker

Zie hiervoor het losse inzetbaarheidsschema.

Kwetsbare medewerker

- Alle medewerkers van een mondzorgpraktijk vallen onder zorg. Voor deze medewerkers is informatie van de Rijksoverheid beschikbaar, zie ook de kwetsbare medewerker.

Tot slot

De commissie beoogt met deze leidraad een werkbare oplossing te geven om de zorgplicht van de beroepsbeoefenaars vorm te kunnen geven. Dit om de mondzorg verantwoord aan te bieden.

Mondzorgprofessionals kunnen op basis van hun professionele autonomie in het belang van de patiënt afwijken van deze leidraad. Wanneer afgeweken wordt, dient dit zorgvuldig beargumenteerd en vastgelegd te worden in het patiëntendossier.

De commissie adviseert - in het bijzonder de tandartsen - de spoedzorg aan Patiëntengroep B zo te organiseren dat deze wordt beperkt tot een aantal tandartspraktijken. Hierbij valt te denken aan het onderling afspraken maken op lokaal niveau, bijvoorbeeld gezamenlijk (intercollegiaal) binnen een spoeddienstkring. Hierdoor worden fluctuaties in de zorgvraag doelmatiger verdeeld over de praktijken voor wat betreft materialen en middelen.

Vragen over deze leidraad kunnen voorgelegd worden aan de beroepsverenigingen via de website (Ledenservice).

De mondzorgkoepels dragen zorg voor de archivering van de verschillende versies van de leidraad.

Appendix 1: Stroomdiagram

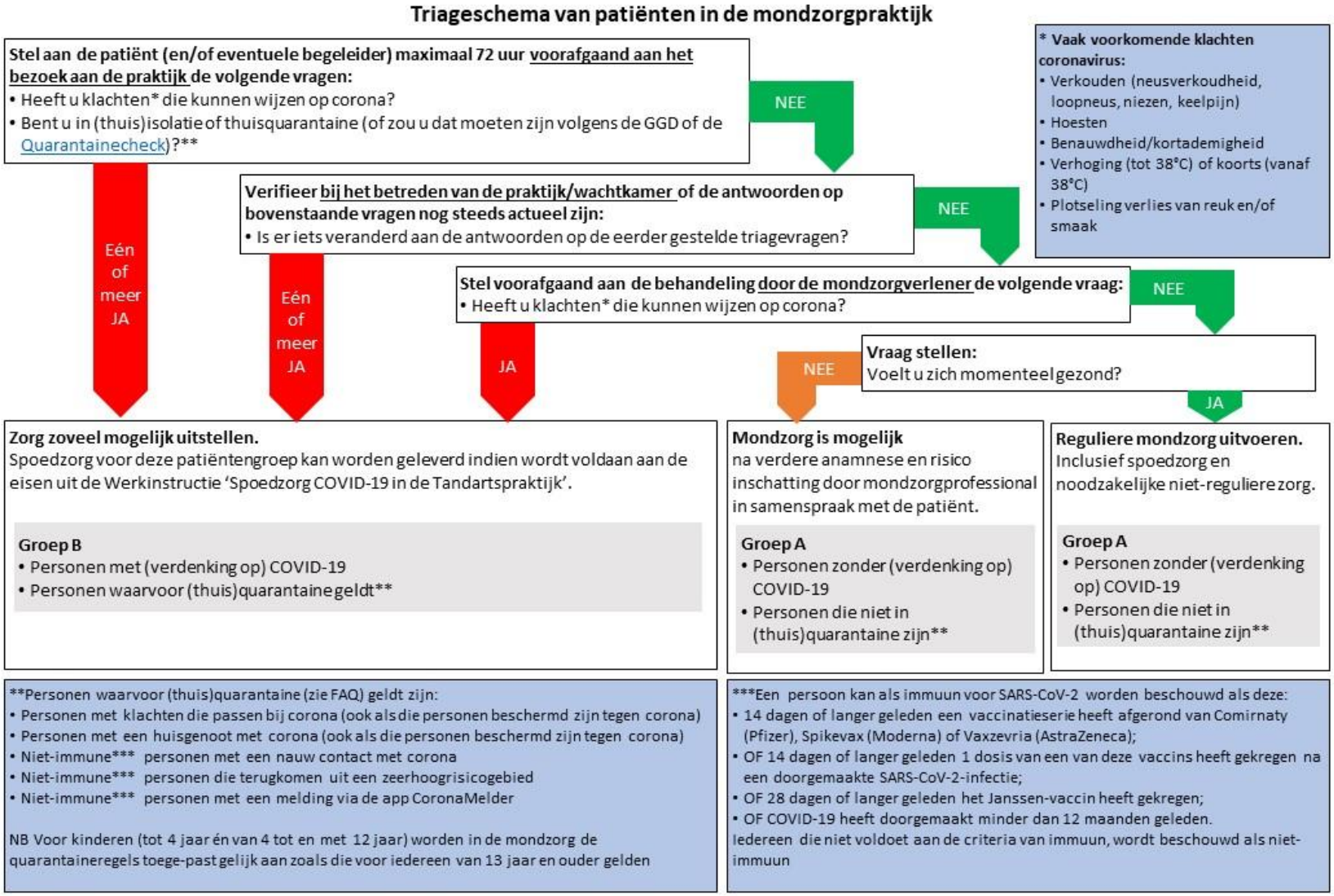

Dit triageschema hoort bij de Leidraad Mondzorg Corona 10.0.